

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus >Fejérmegyei Napló a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására >Fejérmegyei Napló< cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: Rotter Izsák és Weisz Herman tőzsdéjében.

A székesfejervári kath. körök közgyűlése.

Egy új határkőhöz értünk. Azon hét esztendő alatt, a mióta a fejérvári kath. körök megalakultak, hatalmas és áldásos intézménnyé fejlődtek. Nem politikát keres a kath. Kör, hanem a társadalmi életet óhajtja felfrissíteni a kétezer éves katolizmus diplomát nyert elveivel akkor, a midőn minden oldalról megindult az áramlat arra, hogy az egyes embert és az egész társadalmat egy ingadozó új alap gyenge pilléreire építsék. Hogy mit tettek a fejérvári kath. Körök, nem akarjuk bírálat tárgyává tenni, de hogy a nemes buzgólkodás fönn és lenni egyaránt meg van, láttuk és tapasztaltuk. Az elnöki megnyitót, a titkári jelentés egyaránt bizonyítják, hogy igazi erő buzgólkodnak, a megjelent tagok és érdeklődők nagy száma pedig arra enged következtetni, hogy az eszme nagyobb és erősebb hullámokat ver és jótékony hatását mindenütt érezteti. A közgyűlés lefolyását, a melyet Streit Ferencz pápai káplán szent miséje előzött meg, a következőkben adjuk:

Gremsperger István apátkanonok beszéde:

Tisztelt közgyűlés!

Mint hogy egyházi elnökünk nsgos főtiszt. Károly János nagyprépost ur a mult év folyamán szembaja miatt a Kör elnökségéről lemondott, világi elnökünk, Méltóságos ifju Zichy János gróf ur pedig elfoglaltsága miatt ma itt meg nem jelenhetett: réam hárult a megtisztelő feladat, hogy Önöket itt ma Jézus nevében üdvözöljem s a közgyűlés lefolyását vezesselem! A mily szerencsémnek tartanám más körülmények között e tekintély és szép számú gyülekezetben elnökölni; most azonban e feladat nekem nagyon terhes s igen fájdalmas hurokat érint szívemben. Nem csak azért, hogy nem tisztelhetjük körünkben elnökeinket; nem csak azért, hogy nem üdvözölhetjük itt ma azon illusztris, fényes vendégeket, kik itt annyiszor megjelentek; ha mindezek itt volnának is — nincs, nem lehet itt egy, a ki nélkül ugy jöttünk ma mint midőn a friss betakart sirtól térnek vissza a neveletlen árvák a gyászszámba, s szóltalanul néznek egymásra. Ez a néma hallgató érthetőség azt kérdi: „Mi lesz most velünk?!“

T. közgyűlés! Nincs itt — s nem lehet itt a Kath. Köröknek ez egyházmegyében megteremtője, buzgó terjesztője — Istenben boldogult püspökünk! Ó volt az, a ki profétai lélekkel látta, hogy a kath. öntudat és szellem ébresztésére, ezáltal az egyház, a haza s a társadalmi jólét felvirágoztatására, a vallásos társulatok s ezek közt a kath. körök leghatalmasabb tényezők, s mi, a kik atyai tanácsát, apostoli lelkesítő szavait megértve, a körbe beléptünk, most öt nélkülözni kényszerülünk. Sirja felett aggódva kérdezzük: mi lesz velünk?! Ha a nap lenyugszik, feltűnnek a milliárd és milliárd, többé-kevésbé ragyogó csillagok, de valjon pótólják-e ezek a fényes csillagok a nap éltető melegét, világító sugarait? ... És mégis t. közgyűlés mi az Isten akaratján megnyugszunk, mi tudjuk, hogy a

szirba szálló test csak kőntöse a léleknek s ha a boríték elhagyvad is, a lélek, a szellem fennmarad. — Igen, az ő szelleme fennmarad közöttünk, mi az ő szellemét a kath. egyeteket ápolását terjeszteti, ápolni fogjuk, ápolni fogjuk az általa elveit gyenge plántát, mert boldogult utolsó pillanataiban erre kelt bennünket; ápolni, terjeszteti fogjuk a kath. kö.öket s egyeteket, mert belátjuk, hogy ezek a kath. szellem felvirágoztatására, a haza s társadalom jólétének előmozdítására szükséges. Hogy ez év lefolyásában mit tettek a székesfejervári körök e szellem ápolására, a titkári jelentésből értesülni fognak, melynek szives meghallgatására kérem önöket. Ezzel a közgyűlést megnyitom.

Minek fűzzük hozzá kommentárt. Ki nem látja, hogy egy igaz és őszinte lélek magasztos vallomása ez, azok a könnyek, a melyek hallgatóinak szeméből csillogtak, az a zajos éljenzés, mely Gremsperger István szavait követte, eléggé megmagyarázzák, hogy szívbel jött beszéd s az igaz szívekbe mindenütt utat és őszinte visszhangot keltett. Utána Dornis István hitoktató olvasta fel titkári jelentését, a melyet érdekes-ségénél és általános hatást keltő eszméinél fogva szintén szószent közlünk:

Nagyságos és Főtisztelendő Elnök Ur!

Mélyen Tisztelt Közgyűlés!

Mark Aurél római császár napjaiban a római légiók a mai Bécs városát harczot álltak a marcomannok ellen. Folyt a harcz napestig nagy hűvel-tűzzel. A harczosok mindkét részről oly sűrűn állottak, hogy akik sebet kaptak, olyanok is, azok már meg is haltak, nem eshettek a földre s így történt, hogy a harczolók tömör soraiiban tümegestül sebesültek és halottak még állva torlódtak előre.

Hány ily sebesült, hány ily halott van ma az anyaszentegyház táboraiban?!

M. T. K. Ez a régi történet támadt fel újra emlékenben, s ez a gondolat lebegett előttem akkor, midőn a székesfejervári kath. kör mai közgyűlésén felolvastam titkári jelentésem megírásához hozzáfogtam.

Miért vagyunk mi katolikusok oly szerények, oly batorlatlanok, oly gyengék. kiknek hegyre épített városnak kellene lennünk? Miért teszünk mi oly keveset, mi kiknek feladatunk oly sokat, oly nagyot művelni?! Miért, hogyha teszünk is valami szépet, hasznosat, nemeseit: miért egyonhallgattatás a mi osztályrésznünk?! Mivé lehetnénk, ha nem volnánk Mark Aurél serege! ha mindazok, kik minden érdemükön kívül azon szerencsében részesültek, hogy az anyaszentegyház kebelén növekedhettek, megértették, felhasználják a hegyelmet, melynek osztályosai, megfontolnák, teljesítenék köteleseégeiket, mit tőlük Isten elvár, kamatoztatnák a girát, mely reájuk bízott! Vagy azt hisszük, hogy kivülünk van a baj gyökere? Csak nem hisszük el, hogy az egyház elaggott, hogy az Isten Fiának tanítása elveszítette erejét, befolyását az emberiségre?! Az emberiség legnagyobb szellemei, még az ellenség táborából is, meghódolnak e világot mozgató erő előtt, s mi a saját gyengeségünkért, a saját tehetetlenségünkért Krisztus jegyesét, az egyházat akarjuk felelőssé tenni? Vagy nem mi vagyunk a gyengék, a sebesültek, a betegek, a haldoklók? Hol van bennünk a vértanuk elszántsága, mely elvérezní kész egyháza igazaiért? Hol van bennünk, magunkban, a kath. kör tagjaiban a

hitvallók bátorsága? Nem akarok épen szoros értelemben vett világtörténelmi példára hivatkozni; — de hányan merének ma elmondani azt, amit megének egy nagynevű mágusa, b. e. Cziráky János gróf mondott az 1843-iki országgyűlésen: „Gróf T. I. urral mindenben szívesen egyvetérteni kész vagyok, egyben soha, hogy katolikus lenni megszűnjek.“

Pedig ha valaha, ugy ma van szükségünk ily lelkületre; az idő tette int, a kor, melyben élünk, munkára sarkal bennünket; cselekednünk kell, hacsak azt nem akarjuk, hogy a jövő viharai oldott kéve módjára, szétszórvra találjanak bennünket.

Az elmúlt XIX. század hitetlensége a szellemi harczot vette át örökségképen elődjétől, melyet évtizedeken át nagy hűvel folytatott legnagyobb ellensége, a katolikus egyház ellen. Ez a harcz eredménytelen maradt; a Teremtője ellen fellázadt nagyhangú bár, de gyarló emberi elme támadásai ártalmatlanul pattantak le az isteni alkotás sziklafaláról. Más fegyverre, másfajta támadásra volt szükség, a durva erőszak, a „vis major“ fegyvereire, leplezetlen küzdelemre az ellen, k t ősatya szavai szerint „ki kell irtani.“ Ez a munka foly napjainkban; ezt az irányt, ezt a törekvést világítja be a XX. század derengő fénye. Európaszerte halljuk, különösen nyugaton a fegyverek csattogását, a harcizajt, s a tompa ütéseket, melyektől immár e kolostor megszentelt falai is visszhangzanak, jelzik, hogy nálunk is készül valami.

Hét évvel ezelőtt, mikor a magyar katolizmus az első hatalmas csapást kiállotta, még egészen ifju lelkem, melynek akkori idealizmusa nem birt az igazság megalázásának, a hazugság diadalának gondolatával megbékülni, valami magmagyarazhatlan daczos bizalommal csüngött a szoltár szavain: „A mennyekben lakó kineveti öket és az Ur kigunyolja öket.“ Ily hangulatban találkoztam egy Krisztus Egyházért lángoló szívű német pappal, kinek gyengülő szemei már sok vihart láttak az egyház ellen támadni. Szánakozva nézett reám, a megalázás napjaiban is bizalommal telt magyar ifjura, s az ő fájdalmas, de Isten akaratán megnyugvó hangján csak ezeket mondotta: „In Hungaria nondum finis.“ „Magyarországon még nincsen vége.“ Akkor nem igen értettem e szavakat, nem tudtam elképzelni, mi lehet az a még nagyobb csajás, az a még súlyosabb megpróbáltatás, mely a magyar katolizmusra várakozik. Ma már tudom, értem, s azt hiszem, mindnyájan tudjuk; érezzük a közelgő vihar szelét, mely fenyeget bennünket. S ennek daczára mit teszünk? Semmit, ülünk ölbe tett kezekkel, szemléljük az ellen-ég készülődéseit; egyházunk iránt hidegen, hitünkben megfogytakozva, régi erkölcsünkben meglazulva várjuk a nagy harczot, mely már-már itt van, az ajtóban. Igaz, joggal mondhatjuk a profétával: „Atyáink vétkeztek és nincsenek többé s mi viseljük az ő vétüket“; de épen ezért kell tennünk róla, hogy a hasonlót ne mondassák rólunk utódaink.

Mentsük meg a keresztény társadalmat! Ez az eszme, ez a gondolat hozta létre hazánkban az utolsó évtized folyamán a kath. köröket, olvasó egyesületeket, hitel és fogvasztási szövetkezeteket, ez létesítette a székesfejervári kath. kört, melynek hatodik közgyűlésére ma egyebgyültünk.

Mi a célunk, mit akarunk, melyek ez-

Mai lapunk 8 oldal.

közünk, annyiszor elmondottuk, annyiszor meghallgattuk, hogy feleslegesnek tartom mindezt újra felsorolni. Mentünk-e előre, vagy hátra felé: nem az én felelőtlenségem elbírálni, itéljék meg Önök, Uram! engem könnyen részlelhajlóvá tehetne az öröm vagy a fájdalom.

A fájdalom, a gyász, a szomorúság hangja legyen az első, mely a titkári jelentés elején megosondul, miként a csapás, a veszteség, az árvaság érzete az, mely a lefolyt évben a székesfejevári egyházmegyét s ebben körünk minden tagjának szívét elűjtötte.

Orórára gyászbetűkkel lesz feljegyezve a kör évkönyvébe az 1900-ik év augusztus 11-ike, az a nap, melyen felejtetetteln Védnökünknek, a magyar püspöki kar díszének, dr. Steiner Fülöp megyés püspöknek nemes lelke Teremtőhöz költözött. Lesújtott bennünket a fájdalom, hiszen benne oly sokat, oly nagyon sokat, majdnem mindent elvesztettünk. Egyedül, árván maradtunk, gyermeki szívünk sajnó fájdalommal, melyet nem enyhít más, mint az isteni Gondviselésbe vetett rendületlen hitünk, nem vigasztal más, mint az az erős tudat, hogy O immár az égben, az Isten trónja előtt a mi Védnökünk.

A szomorú haláleset azonban nemes és nagyhorderejű elhatározást értelt meg a székesfejevári kath. egyesületi élet vezetőkben. A székesfejevári Központi Kath. egyleti-Házépítő-Bizottság nagybuzgalma aelnöke, Gremsszper István apúkanonok Ur O Nagysága kezdeményezésére elhatározta: hogy a Székesfejevárott felépítendő Központi Kath. egyleti a már két évvel azelőtt megindított gyűjtést nem laukadó lelkesedéssel folytatja, s a hazát, melynek javára eddig is több, mint 50 000 korona gyűlt egybe, a Kör boldogult nagynevű Védnöknek emlékére fogja felállítani. Így lesz a Kath. Kör méltó egykori Védnökéhez s így lesz a magyarországi Kath. egyesületi élet uttörő hajnalkájának sírhalmá az az áldott föld, mely hiszük, a Kath. egyesületi élet szépséges virágait és bőséges gyümölcsét fogja teremni az utódok számára.

A nevezett bizottság az elmúlt év folyamán háromszor gyűlésezett, a tagok mindenkor buzgó érdeklődése mellett. A gyűjtés folyamában van.

Ezek után megkísérlem, M. T. K. a lehetőségük hiú képét adni a székesfejevári kath. körök egy évi működésének. Az adatokat az egyes körök titkári jelentéseiből vettem át változtatlanul, beszélnék azok, számoljanak be azok: mily munkásságot fejtett ki, mily eredményt ért el minden egyes kör magasztos célja megvalósítása érdekében. A végén összegyűjtjük a hallottakat s a kép, melyet nyerni fogunk, hiszem, hogy mindnyájunkat ki fog elégteleni.

I. A belvárosi kath. körről szölok először, erről az érdekes, szerény, sokak által félreértett, még többektől negligált alkotásról. Tagjainak száma csekély, helyisége szűk, alkalmatlanul, beszélnék azok, számoljanak be azok: mily munkásságot fejtett ki, mily eredményt ért el minden egyes kör magasztos célja megvalósítása érdekében. A végén összegyűjtjük a hallottakat s a kép, melyet nyerni fogunk, hiszem, hogy mindnyájunkat ki fog elégteleni.

1. A belvárosi kath. körrel szölok először, erről az érdekes, szerény, sokak által félreértett, még többektől negligált alkotásról. Tagjainak száma csekély, helyisége szűk, alkalmatlanul, beszélnék azok, számoljanak be azok: mily munkásságot fejtett ki, mily eredményt ért el minden egyes kör magasztos célja megvalósítása érdekében. A végén összegyűjtjük a hallottakat s a kép, melyet nyerni fogunk, hiszem, hogy mindnyájunkat ki fog elégteleni.

1. A belvárosi kath. körrel szölok először, erről az érdekes, szerény, sokak által félreértett, még többektől negligált alkotásról. Tagjainak száma csekély, helyisége szűk, alkalmatlanul, beszélnék azok, számoljanak be azok: mily munkásságot fejtett ki, mily eredményt ért el minden egyes kör magasztos célja megvalósítása érdekében. A végén összegyűjtjük a hallottakat s a kép, melyet nyerni fogunk, hiszem, hogy mindnyájunkat ki fog elégteleni.

a barátság, mely az Isten szeretetéből szivja életéréjét. Nem szégyenlem bevállalni, sőt büszkén vállom és hangzóttam mindenkor, hogy ez a mi kath. körünk egyetlen vonzereje. Epitendő új hajlékán impozánsabb, fényesebb, bátrabb lesz ez a mi kis Hamupipóknak, kedvesebb soha és sehol. Kik látogatják? Mily kérdés! Mindenki, világiak és papok, polgári tisztviselők és katonák, gazdagok és szegények, eszük és kezük murkaja után élő emberek, mindenki, aki igazi barátságot, valódi szeretetet, hamisítatlan kedvességet keres. Ezt az érdekes, változatos, mozaikszerű képet szemlélheti az, ki a délutáni s különösen esti órákban a kör helyiségét felkeresi s a jövedel szakadatlan megnyilatkozása azonnal megmagyarázza, miért kedves ez a kör tagok és vendégek előtt egyaránt.

Ez madártávtalból a belvárosi kath. kör képe, így tolt le utolsó életéve, melynek kiemelkedőbb mozzanatait a választmányi ülések, társasvacsorák és felolvasások képezték.

A kör választmánya a lefolyt évben összesen 4 ülést tartott, melyeken a kör belső ügyei nyertek elintézés a tagok mindenkori részvétel és érdeklődése mellett; a társas vacsoráknak a jövedel volt legbecselebb fűszerük; s a felolvasó estélyeken, mint a megelőző években, úgy az idén is a maga teljes erejével lépett a kör a nyilvánosság, a nagy közönség elé.

Jól mondotta a minapában egyik helybeli sajtó-organon, hogy Székesfejevárnak van, bőven van minden jó szép és nemes iránt érdeklődő közönsége; hogy ezt a közönséget csak összehozni, tömöríteni, lelkét, kedvét csak foglalkoztatni kell s új életre támasz szomoruan pangó társaséletünk. Outdatunk és nagyrabecsült vendégeink igaz érdeklődése és kedvező itélete végzett munká król sokkal jobban feltem bennünket, semhogy különösen bántana az a körülmény, hogy az a hírlap czikkjeiben egy szóval sem emlékezett meg körünkről. Nem hiszük, hogy szándék volt e hallgatás, inkább az a meggyőződésünk, hogy oly tollból eredtek azon költemények, melynek tulajdonosa előtt Székesfejevár város társaséletének utolsó öt éve ismeretlen, mert ellenkez esetben nem kerülhet volna el figyelmet az a körülmény, hogy a városunkban létező tanintézetek mellett a kath. kör volt, hogy úgy mondjuk, az egyetlen erkölcsi testület, mely bár áldozattal, körülményei miatt ritkán, de mégis gondolt arra, hogy a város intelligens közönségének egy-egy érdeklődéssel várt, és szépen sikerült felolvasó estélylyel kedveskedjék.

A mult közgyűlés óta is két ily felolvasó estélyt rendezett a belvárosi kath. kör. Nevezetes, hogy úgy mondják, kockázatát újítás volt, mire a felolvasásokat rendező bizottság vállalkozott, midőn e felolvasásokat belépő díjjal rendezte. A nyilvánosságnak tartozom annak kijelentésével, hogy e kezdeményezés nem a kör kebeléből indult ki. Felolvasó estélyeink előkelő közönsége óhajtott az, csak azért, hogy az ünnepek megörökös nyugodtan élvezhesse végig, azzal a kényelemmel, melyet neki e díszes nagyterem a régi rendezések idején állandó túlszűfoltása miatt meg nem adhatott. Ez a körülmény, s az utóbb rendezett két felolvasó estélyen befolyt tekintélyes összegek, egyike a házalaphoz csatoltatott, a másik a kör által is ünnepeket nagy költő Vörösmarty szobra javára küldetett el, mit bizonyítást, mint hogy a kör hivatása magaslátan áll s hozzá férközött városunk intelligens közönségének szívéhez. Ugyancsak a nagy nyilvánosság előtt tartom szükségesnek hangsúlyozni, nem magam, de az egész kath. kör nevében, hogy ez újítással a kör nincs egészen kibékülve, a rendezés ezen módját állandósítani feltétlenül nem szándékozik, mert felolvasásaival nem akar anyagi előnyt elérni; nemes feladatát egész teljességében felfogva felolvasásait, melyeken a hasznát az élvezettel köti össze, minél nagyobb közönség számára óhajja hozzáférhetővé tenni. A kath. kör csak egy hivatást ismer: az egész város keresztény lakosságának érdeklődését maga számára megnyerni és azt megtartani, nem önzésből, egyedül azért, hogy a szép, a jó, a nemes kultuszát ápolja és terjessze, s

ezért, miként a multban, úgy a jövőben sem fog visszaradni az áldozattól sem.

Felolvasásaiban többnyire komoly igazságokat hangzóttak, modern filnek sokatlan, talán soha nem hallott nézeteket, de azért a kath. kör szemrehányás nem érheti; mert hiszen nyilvánvaló dolog, hogy a kath. kör nem úzhat az árral, a modern századvégi, vagy mondjunk immár helyesebben, századelei izlés, irodalom, világnézet árrával, mert amely pillanatban ezt teszi, megszűnt hivatása, megtagadta önmagát, méltatlan lett nevéhez, rendeltetéséhez.

A felolvasásokat rendező bizottság gondoskodott arról, hogy a komolyság a felolvasás keretén túl ne terjedjen, hogy fáradsztóvá ne váljék, s zene-, énekszámokból, szavaltatokból oly élvezetes programot iparkodott minden estélyre összeállítani, hogy hallgatóságával csaknem teljesen elefedtetett, hogy tulajdonképpen felolvasásra jött, komoly elveket hallott, keresztény nézeteiben erősödve távozott.

Itt emlékezem meg mindazokról, kik nem tekintve az áldozatot, az idővesztéséget és fáradsztó, nem tekintve azt, hogy mai nap nyíltan bevallott katolikus ügy érdekében tenni, áldozatot hozni még mindig nem hálás feladat, fényes felolvasó estélyeink sikerét lehetővé tették. Első helyen említem e hának vendég-szerető gazdját, főtisztelendő Szenci Győző gymnasiumi igazgatót Urat, kinek halánk legjavát tolmácsoljuk ma viszonzásul az ő nagy-lelkűségéért, hogy még hajlékalan körünket a mint a megelőző években, úgy ez idén is oly készségesen látta vendégének e fényes teremben s így lehetővé tette, hogy kath. körünk itt, a clairvauxi szent apát rendjének házában járhatott hozzá ahhoz a nagy munkához, a keresztény társadalom fenséges épületének emeléséhez, melynek létrehozásán a nagyérdemű rend mindenkor az első között fáradozott. — Tisztelet és hálával emlékezem meg Nagyméltóságú Zurna Károly altábornagy, ker. paracsnok Uról, kinek egyes engedélye folytán estélyeink egyik vonzóereje a helybeli honvédeknek itt, e teremben felléphetett. — S a többiről, a kath. ügy igazi lelkes munkásairól mit mondjak? Nem kérdeztem meg, de azt hiszem, nagy helyeslést érdemelt ki neve elhallgatásával annak a férfúnak, kinek felolvasó estélyeink rendezése körül, mint minden évben, úgy az idén is oroszlánsze volt, s akinek buzgószán, a székesfejevári kath. egyesületi élet terén szerzett érdemeinél csak szerényesége nagyobb; róla eltördított szemem a Muzsák kegy-ltjei felé tekint, a két Istenáldotta tebettség felé, kiknek fellépése ének vagy zenekarunk élén városunkban mindenkor a művészet dicsőségét jelenti; majd kath. ügyünkért lelkesedő hölgyeinket látja, kiknek bajos szava közönségünknek annyi élvezetes perczet szerzett; végül megpihen egy hangos, lelkes jövedel gárdán, melyet a hivatás fáradsztó gondjai, a család kedves köre, rossz idő mind nem voltak képesek: vszatartani attól, hogy a legszebb zenének, az éneknek s az által sz. ügyünknek áldozatokat hozzanak. Aznak áldását kérem mindnyájukra, kinek dicsőségéért fáradoztak.

Ezek után, ha még megemlítem, hogy a kör úgy az augusztus hóban Budapesten megtartott kath. nagygyűlésen, mint a kath. körök országos szövetsége által november hóban rendezett gyűlésen képviseltette magát, elmondottam: körünk tagjainak száma csekély (110 volt a lefolyt évben), jómaga félreismert, szerény, eszben dolgozó, de higyjék el Uram, ez a véznának látszó Istenteremtése nagy lesz még, hatalmas, Székesfejevár társadalmi életének egyik legelső mozgatója.

Most fordítsuk figyelmünket M. T. K. pár perczre a külvárosi fiókkörök felé, mondhatom, megérdemlik ezt a fáradsztó. Önzetlen, zajtalan, reklámnélküli munka képe elevenedik meg szemünk előtt, munká, melyről áll veszt tudomást a világ, melynek szerény munkásait a mindenek Tudójánál kívül alig akarja valaki ismerni. S ök mégis fáradozóak, dolgoznak a népért, annak ideiglenes és örök jólétéért.

II. Tagjai számát s így erejét, hatását tekint-e első helyen áll a felsővárosi kath. Kör, a Székesfejevár felső részén lakó hitű

keresztény katolikus polgárok hatalmas testülete. Titkári jelentése a következőkről számol be: Tagjainak száma 832. A lefolyt évben 15 új tag sorakozott a kibontott zászló alá. Ügyeit 1 közgyűlésen és 4 választmányi ülésen intézte el. Tagjai épülésére, szórakoztatására 8 lapot és 1 folyóiratot járattott, 14 felolvasást tartott, megünnepelte a magyar kereszténység 900-osa évfordulóját. Mult év február 18-án bált rendezett, mely 185 korona 30 fillérral gyarapította a kör vagyonát. Könyvtára, melyre a lefolyt évben 29 koronát költött 23 kötetrel gyarapodott s jelenleg 198 kötetből áll. A pénztáros jelentése szerint bevétele volt 877 korona 31 fillér, kiadása 514 korona 44 fillér. Pénztári maradványa 1901-re 362 kor. 87 fillér. Tisztújító közgyűlését folyó évi január 12-én tartotta.

III. Második helyen szerepel 165 rendes taggal a vizvárosi kath. Kör, az az eleven, hivatása magaslátán álló, lelkes tisztikarral bíró fiók körünk. Titkári jelentéséből megtudjuk, hogy az év folyamán 1 közgyűlést és 4 választmányi ülést tartott. A rendezett 10 felolvasó estély közül egyet a költőkirály Vörösmarty Mihály emlékének szentelt, egy másikon a 900-os jubileumot ülte meg kiváló ünnepélyességgel. Az orsz. kath. nagygyűlésre képviselőt küldött; könyvtára javára, mely jelenleg 224 szerző művéből áll, táncvizigalmat rendezett s annak jövedelméből 40 koronát fordított új könyvek beszerzésére. Bevétele a lefolyt évben 832 korona 30 fillér, kiadása 522 kor. 8 fill. Pénztári maradványa: 308 korona 22 fill. volt, mi jó részben a kör nagyerdemű elnökének, nagys. Mayer Károly apátkanonok Urnak az érdeme, ki ez évben is 200 koronával gyarapította a kör vagyonát. Új tisztikarát f. évi január 13-án választotta.

IV. A palotavárosi Kath. Kör az 1900-ik év végén 161 rendes és öt pártoló tagot számlál; mult évi közgyűlése óta 4 választmányi ülést tartott. Tagjai számára 2 lapot járattott; könyvtára 192 műből, összesen 212 kötetből áll. Forgalmi száma 734. A tagok művelődése és a kath. hitélet ápolása czéljából 10 felolvasást és 1 szabad előadást rendezett. Pénztári készlete 688 korona, melynek gyarapításához nagyban hozzájárult az elmúlt farsangban megtartott táncmulatság. A tagok kiváló áhitattal ünnepelték meg a kör védőszentjének, szt. Józsefnek ünnepét, mikor is tömegesen voltak jelen a megtartott sz. misén. Halottak napján a kör elhunyt tagjaiért mondatot gyászmisét a tagok buzgó részvétele mellett.

V. A tóvárosi fiók-kör az elmúlt évben 4 választmányi ülést és 13 felolvasást tartott. Tagjainak száma 130, nagyrészt buzgó látogatói a körnek s a felolvasó estéknek közülük 6-an képviselték a kört az augusztusi kath. nagygyűlésen. A kör szolgálatát 2 sz. misét, egyet védőszentjének, Sz. László királynak ünnepén, kinek tiszteletére ünnepélyt is rendezett, s egyet a kör meghalt tagjaiért. Elhunyt nagynevű Főpásztorunk emlékének külön gyász-ünnepélyvel adózott. Könyvtára a legnagyobb a székesfejérvári kath. körök között, 320 kötetből áll, melyet a tagok szorgalmasan olvasnak. Gyarapítására a kör a lefolyt évben rendezett egy farsangi mulatságot. Vagyona 642 korona 96 fillér, melyhez a kör szeretett elnöke ngs. Krenecz Ignác kanonok ur 100 koronával járult, kiadása 228 kor. 90 fill. Tisztújító közgyűlését f. é. január 24-én tartotta, mikor is a kör eddigi lelkes, buzgó titkára Nagy József helyébe, ki elfoglaltsága miatt kénytelen volt sok éven keresztül példás lelkiismeretességgel betöltött állásáról lemondani, utóda Angeli István hitoktató ur választatott meg egyhangulag a kör titkárává.

Az összes fiók-körök nagy buzgóságot fejtettek ki a jó könyvek, jó újságok s főleg jó naptárok terjesztése körül, mely társadságnak horderejét alig tudjuk eléggé méltányolni, ha meggondoljuk, hogy a közmondás, mely szerint „aki mit eszik, azaz válik”, különösen szellemi tekintetben igaz s ha látjuk a rombolást, melyet a mai lelkiismeretlenül összetakolt, Istent, vallást s minden szent érzést lábál taposó sajtó termékek még teljesebben meg nem rontott keresztény népünk gyanútlan lelkében végeznek.

Az elmondottakban iparkodtam M. T. K. lehetőleg hü képét adni a székesfejérvári kath. körök egy évi működésének. Miunt látjuk, a munka nagy volt, az eredmény? — mintha azt is látnók már feltűnni. Székesfejérvár város hitű kath. polgársága megértette vezetőit s különösen a külvárosokban, mind jobban és jobban tömörül a kitűzött zászló körül, mind jobban és tisztábban látja, miért hasznos, miért szükséges ma a kath. kör. A vallástalanság, vagy ha jobban tetszik, hitközöny, s ennek hűségese kísérői az emberi lélek egyensúlyának megbibbanása, az ebből eredő elégedetlenség, boldogtalanság óriási mértékben terjedt az utolsó évtizedekben s „abyssus obyosum invocat”, a szív mélységes üressége hangosan kiált az azt egyedül betölteni képes mélységes hit, mélységes szeretet után. Megváltó, Szabadító után sóhaj, mint az őskor atyáink fohászos ajkai. Hol van ez a Megváltó, hol találjuk fel újra az emberiség szabadítóját? Ott, a hol az emberiség 2000 év előtt megtalálta. Jézusnak kell újra születnie, nem Betlehemb-n, hanem a szívekben. Szentséges Atyánk XIII. Leo pápa lelkes hangon szólott hozzánk a letűnt század alkonyán, buzdítva, serkentve bennünket, hogy Jézusnak, a századok és lelkek királyának sz. nevében kezdjük meg az új századot. Hol kövessük Ot, az Ó sz. tanítását? Mindenütt és mindenben! Templomban és ez utcán, családban és a társadalomban, olvasmányainkban, szórakozásainkban, kör- és magán-életünkben, — mindenütt. S erre akar tanítani bennünket a kath. Kör, ebben rejlik a kath. Kör missziója. Hívó és honpolgári kötelességeinket buzgón, lelkiismeretesen teljesíteni, egymást becsülni, szeretni, minden jó ügy érdekében összetartani, művelődni, szórakozni, Istent és Istenért — erre nyújt alkalmat, módot a kath. kör.

Hogy a vezetők lelkesedése nem lankad, azt láttuk, érdemes, becsülendő a munka, melyet végeztek, az áldást reá Istentől várjuk. S ha e fáradozás következtében sikerül a kath. körnek évenként csak egy lelket kimenteni a közönbösség langymeleg mocsarából, melybe oly könnyű napjainkban belefulladni, egyetlen kath. embert meggyőzni arról, hogy manapság a kath. embernek nemcsak imádkoznia, templomba járnia, böjtölnie, hanem hitéért tennie, sőt nagy fordul. szenvednie is kell; mondom, ha a kath. kör egy évi működésének csak ennyi lesz is az eredménye: elmondhatjuk, hogy az Isten áldása nem maradt el, a fáradság meg van fizetve. — Ha e munkásság következtében csak egyetlen egy kath. ember is megtanul a saját lábán járni, a saját eszével gondolkodni, ha csak egy is megszabadul a századvéginek nevezett, de valójában istentelen, vallástalan vagy közönbös sajtó szegénytelen járszalagjáról, melyen eddig a liberalizmus, humanizmus, felvilágosodás, türelem s egyéb hangzatos, de üres jelszavak nevében talán egy féléletlen keresztül nyomorultul vonszolták: a kath. kör czélt ért; mert ez az egy ember apostol lesz, apostola Jézusnak, apostola mellőzött s mármár elfeledett édes anyjának, az Anyaszent-egyháznak családja, alárendeltjei, barátai, ismerősei körében.

Ha a kath. körben csak egyetlen ember megtanulja azt, hogy az élet feladata nem vigjáték, nem komédia, hanem igen komoly dolog; ha megtanulja azt, hogy az embernek folyvást ostromolni és leküzdenie kell azt a roppant önzést, mely magát a világ középpontjává akarná tenni, pedig Isten nélkül csak bujdosó csillag gyanánt kóvályog — szóval, ha a kath. kör csak egyetlen tagját Istn., önmaga és czéljának helyes megismerésére vezeti, úgy a kath. kör megfelel hivatásának. Megtette kötelességét, mert társadalmi missziót végzett s előre lekötöztetettjévé tette az új századot; mert ha az áldásos munka így foly tovább az új század végvonaglásában, nem lesz kénytelen annyi csalódással, akkora elégedetlenséggel visszatekinteni lepergett éveire, akkora félelemmel s rettegéssel várni előre a bizonytalan jövőbe, mint elődje.

Ezért folytatjuk mi lankadatlan hitartással a megkezdett munkát. A kik nem ismernek, vádolhatnak bennünket türelmetlenséggel, exclusivitással, reakcióval azért, mivel a keresztény

társadalom visszaállítására, felvirágoztatására érdekében önzetlenül, buzgón fáradozunk; munkánk közben családhatunk, elbukhatunk, sirunkat belepheti az idő moha, de egy szilárd meggyőződést nem fogunk szívünkől kiölni engedni soha s ez az: hogy, mint az őserődök egykoron ledőlt, eltakart cédruását, úgy a mi munkánkat is kövé változtatja az idő s napfényre jő az, hogy világítsa, melegítsen a jövő nemzedéknek.

Ezen sziklaszilárd meggyőződéssel a haimon és szívemben köszönöm meg a M. T. K.-nek azon kitüntető bizalmát, melylyel két évvel ezelőtt csekélységemre e díszes és felelőségterhes állásba helyezte. Erőmben tehetőségemben csalódhatott, hisz ez Istennek drága, az ő sz. tetszése szerint kiosztott ajándok, egyet azonban, s ezt nyugodt önértékeléssel mondhatom, hoztam magammal ez állásba: jóakaratot, lelkesedést szent ügyünk iránt s a lefolyt két év alatt bren örökítem, hogy ez bennem meg ne fogyatkozzék. Sikerült-e ez és mennyiben, a M. T. K. ítélletére bízom. Most, midőn állásomat a M. T. K. rendelkezésére bocsátom s jelentésemet befejezem, csak arra kérem (önök m. t. Uraim, legyenek kitartók a munkában, melyet elkezdettek. A mit eddig láttunk csak alapvető munka volt, a kath. körök igazi működése még csak ezután kezdődik, mert: „in Hungaria nondum finis“!

A lelkes éljenzés többször megszakította e rukonszenves előadást. Igazságait milyen érezte mindenki és kisugárzott a lelkesedés a melyet a szívekben kellett. Ugyancsak Dornis István titkár olvasta fel Szlávik Zsigmond pénztárosi jelentését, mely végeredményeiben a következőkben adunk.

(Összes bevétel volt 2718 kor. 79 f. összes kiadás 2718 kor. 79 f. Kégl Miklós és Almássy János számvizsgálók jelentése alapján a közgyűlés a pénztárosnak, köszönettel buzgó fáradozásáért, a felmentvényt megadta.

A jövő évi költségelőrányszatot 3300 kor. bevételben és 2210 kor. kiadásban állapították meg.

Indítvány nem lévén bejelentve, a titkár felolvasta a kandidáló értekezlet jelölését a következő három évi cyklusra nézve, a melyet a tagok egyhangulag, lelkes éljenzéssel vettek tudomásul. Szerint a Kör új tisztikara következőképen alakult:

Világi elnök: ifj. gróf Zichy János. Egyházi elnök: Gremperger István apátkanonok. Világi alelnök: Meszlényi Benedek földbirtokok. Egyházi alelnök: Scheirich Antal pápai kamarás, igazgatók: dr. Major Ferenc orsz. képviselő és Schlammudinger Alajos kereskedő. Háznyagok: dr. Szabady József ügyvéd, és dr. Bierbauer Viktor főorvos. Pénztáros: Szlávik Zsigmond kereskedő. Ellenőr: Angeli István hitoktató. Ügyész: dr. Say Viktor ügyvéd. Titkár: Dornis István hitoktató. Jegyzők: dr. Kneifel Ferenc ügyvéd, székesegyházi karnagy és Vida Dezső városi vezető tanító. Könyvtárnokok: Lindermann Antal hivatalnok és ifj. Almássy János bankhivatalnok.

Választmány. Rendes tagok: Szuboric Jenő, Krenecz Ignác kanonokok, Kalocsay Alán orsz. képviselő, Kecán Lázló törvényszéki bíró, dr. Klancs György pápai kamarás püspöki titkár, Say Ferenc építész, Koller Gáspár, Kégl Miklós, Németh Vince nyug. gazdatisztek, Szegefi Ignác ügyvéd és Streit Ferenc pápai káplán, szentszéki jegyző.

Több tárgy nem lévén, elnöklő Gremperger István a gyűlést rövid lelkesítő beszéddel bezárta. Utána Kalocsay Alán orsz. képviselő tolmácsolta az egybegyűltek köszönetét és mely háláját az elnöknek, a ki oly lelkesen és annyi igaz buzgósággal vezette a kör ügyeit s most a közgyűlést.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** *Kégl* György nagybirtokos egy havi üdülésre Monte-Carlóba utazott.

— **A vármegye közgyűlése.** Egyszer van egy negyed évben, akkor is elmúlik egy-két óra alatt, mitsem érő hokusz-pokusz az egész, a melyen tanácskozásról, vitáról szó sincs. A referens egy-két szóval megemlíti a tárgyat, de biz nem tördök azzal sonki sem. A tegnapi közgyűlésen, melyea *Fiáth* Pál báró főispán elnökölt, volt 25 megyei tisztviselő, 15 jegyző, 6 községi bíró s mivel összesen 54 ember ült a teremben, tehát *nyolcazan* voltak jelen a nem hivatalos biz. tagok. Kétségbeejtő jelenség, hogy a négyszáz biz. tag közül alig akad egy-kettő, ki zavarni engedi a saját kényelmét negyed-évenként egy közgyűlési megjelenéssel. Két ügy volt, a mi iránt hittük, hogy érdeklődni fognak; egyike volt a sokat emlegetett kórház ügye. A miniszter törölte a jegyző, főpénztárnok és főszámvevő részére megállapított 300—300 koronát, a hivatalnokokból álló közgyűlés újra megszavazta fejbőlintással. Csak gazdálkodjanak tele marokkal, még bírja a nép. A másik ügy a községi jegyzők ügye volt. Az egyesület kérte a 800 koronás jegyzői fizetéseknek 1200 koronára leendő kiegészítését. Ha *Meszlenyi* Lajos és *Kenessey* Gyula fel nem szólnak az érdeklőkben, leshették volna ügyük elintézését. Így lön megváltoztatva az állandó választmány véleménye s a jegyzők fizetése ott, a hol a viszonyok megengedik, fel fog emeltetni. Még volt 162 tárgya a közgyűlésnek, de ha megmondjuk, hogy a közgyűlés másfél óra alatt véget ért, elképzelhető a közgyűlési referáda rendszer. Jobb is az egészről egy szót sem szólni.

— **A tóvárosi olvasóköri estélyei,** táncmulatságai, bármennyire dobszó, reklamirozás nélkül tartassanak is azok, mindig esemény számba mennek városunkban. Bármily családias körben mozognak is ezen estélyek, értékükből nem veszítenek, sőt épen ez adja meg nekik azt a kedves zománccot, mely azt maradandóvá teszi. Nem világraszóló bálók, táncmulatságok ezek, hanem inkább jóbarátok, jó ismerősök társadalmi érintkezése, a mid'n a papik csendes kvaterkára, a mamákj egy kis eszmecserére jönnek össze s a mellett a fiatalok táncra perdül. Kár, hogy ez csak farsangi privilégium, miért ne lehetne megtenni havonként legalább egyszer? A kör, azt hisszük, így teljesítené leginkább jól felfogott hivatását. A hol olyan sok szép asszony s annyi kedves, szép leány érdeklődik a jó ügy iránt, mint a hogy azt a f. hó 2-án tartott s valóban kitűnően sikerült táncestélyen láttuk, ott gyakrabban kellene módot és tápot nyújtani a jó hangulat fesztelenül szabad folyásának. Dicsőimnusz zengenünk felesleges, álljon itt igazolásra a szépekből alkotott vonzó bokréta, mely állításunkat igazolja s a kör estélyeinek élvezetes, kedves lefolyását mindenkor biztosítja.

Asszonyok: Dr. *Fiáth* Györgyné, özv. *Paulovits* Ferenczné, *Kenessey* Gyuláné, dr. *Molnár* Béláné, *Vámos* Gyuláné, *Sigray* Sándorné, *Kovács* Károlyné, *Pásztory* Sándorné, *Kováts* Alajosné, *Bereczky* Miksáné, *Gazdy* Béláné, *Wéber* Károlyné, *Tiringer* Mihályné, *Barsi* Ambrusné, dr. *Borchert* Jenőné, *Schreiber* N.-né, *Krajcsik* Sománé, *Csányi* Ferenczné (N.-Lóck), *Sárközy* Kálmánné (Sár-Aba), *Mányai*

Mihályné, *Németh* Péterné (Sár-Aba), *Gemmel* Ferenczné (Moha), *Vida* Pálné.

Leányok: *Paulovits* Riczi, *Kenessey* Margit, *Molnár* nővérek, *Vámos* Margit, *Sigray* Gizzi, *Sárkány* Margit, *Kovács* Erzsike, *Pásztory* nővérek, *Kovács* Elvira, *Bédi* Irén, *Gazdy* nővérek, *Wéber* Annuska, *Krasznopolszky* Ida, *Schreiber* Ibolyka, *Krajcsik* Vilma, *Csányi* nővérek, *Sárközy* Pálma (Sár-Aba), *Szűts* Vilma (Sár-Aba), *Trautwein* Juliska. *Rötting* nővérek, *Rédl* Ida, *Mányai* Sárka, *Gemmel* Zseni (Moha).

— **A gimnáziumi hangverseny.** A főgimnázium ifjúsága f. hó 2-án hangversenyt rendezett s dicséretes buzgalommal siker koronázta. Zsufolásig megtelt a diszterem előkelő közönséggel s a gyakori tapsvihar megérdemelt jutalma volt a tehetséges szereplőknek. Szinte nem tudjuk, kit illet meg leginkább a dicséret. Az estély iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy már napokkal előbb a jegyek elkelték egy-kettőnek kivételével. Ki az előadás napjára hagyta a jegyváltást, annak be kellett érnie az állóhelylyel. Az előkelő közönségből álló hallgatóság nagy figyelemmel kísérte a változatos programot, melynek sok kiemelkedő részlete volt. Az előadók ügyesség, sőt precizitással s mindannyian nemes ambíció és sok jó akaratral törekedtek feladatukat megoldani. Ugy halljuk, hogy a siker igen fényes, amennyiben 200 koronával gyarapította az egyesület pénztárát.

— **Madarász apó — hetven éve képviselő.** Emberéletnek is sok a hetven év. Hát még milyen hosszú ez a rengeteg idő, ha valaki a haza egyhuzamban való szolgálatában tölti el! *Madarász* apó a „mokrak“ ősapja hovatovább betölti kilenczvenedik évét s nyomban rá megünnepelik képviselősége hetvenedik esztendejét. Korán vett részt a közügyekben, különösen a fejmegyei restaurációnál volt egyik szóvivő. Először az 1832/6-iki országgyűlésben mint a távollévők követe jelent meg a sárkeresztúri kerület képviselőjében, a kerület azóta hűen kitartott az ő szeretett képviselője mellett. Ilyet még a minden excentricitásból kiváló Amerika sem tud eddig fölmutatni s ugy, ha másban nem is, de *Madarász* apó tekintetében Magyarország igazán a nagy világ specialitása, azaz, pardon, különlegessége. Mert az igen öreg ur nemcsak arról nevezetes, hogy télen nyáron csizmát, meg összerementettzett zsinoros magyar ruhát visel, hanem arról is, hogy nem kedveli az idegen szavakat. Hogy ilyen magas kort megért, köszönje ő az Istennek, a minden jók kifogyhatatlan adományozójának. Mint magyar bizonyára köszöni is, mivelhogy a magyar akkor is hálás jötevője iránt, mikor tévedésekben leledzik. *Madarász* apó radikalizmusával persze nem érthetünk egyet, mindazonáltal tiszteljük őt kora, multja és tipikus magyarsága miatt, ki leghevebb jelenlétje a mindenkorai t. Ház ülésének. Szorosabb tisztelői az öreg urnak hetven éves képviselősége alkalmával szép ovációkat, azaz hogy hasonzenvi tüntetést rendeznek, de abban, azt hisszük, az egész Ház részt fog venni.

— **A székesfehérvári keresk ifjak** által február hó 9-én a „Magyar Király“ szálloda termeiben tartandó hangverseny és felolvasás erősen foglalkoztatja a rendezőseget s lekötve tartja a közönség érdeklődését. Nagy várakozással néz a közönség *Szavay* Gyula szerkesztő felolvasása elé, továbbá nagy érdeklődést tanusít *Bárdy* Gabi és *Tollagi* Adolf szereplése, valamint *Havas* Gáborné zongora előadása iránt.

Kinevezés. *Quirini* Gusztáv helybéli lakos, az államépítészeti hivatal főnökét a földművelésügyi miniszter műszaki tanácsosnak kinevezte.

— **A kath. legény-egylet** ifjúsága 3-án tartotta saját házalapja javára farsangi táncmulatságát a Fehér Bárány vendéglőben, a mely egy anyagilag, mint erkölcsileg sikerültnek mondható. Mint az egyletnek minden mulatságát, ugy ezt is a családias otthonosság, a hamisítatlan jókedv uralták.

Jelen voltak: *Leányok:* Baumgartner Teréz, Bertnik Regina, Dorner Erzsike, Dudás Mariska, Engelmann Augusztá és Ilonka, Földi Mariska, Háden Anna, Györe Iluska és Erzsike, Lézer Mariska, Máhr Piroška, Pölez Mariska, Stéger Mariska, Stigler Mariska, Szántó Mariska, Szil Júliska, Szenger Amália, és Juliska, Tíjál Katica stb.

A rendezőség ez uton is köszönetet mond Háden Anna kisasszonynak az izléseesen készített rendezői szalagokért.

Felülüzetni sziveskedtek: *Flits* Miklós 4 kor., *Streit* Ferenc 3 kor., *Károly* János, *Plossek* Ferenc, *Göbel* J. György, *Toman* Antal, öz. *Szammer* Pálné, dr. *Lauschmann* Gyula, *Karl* József, *Tamás* Vilmos, *Havranek* Antal, *Angeli* István, *Havranek* Lajos, id. *Streit* Ferenc, *Schlögl* Mátyás, *Konrád* Kálmán, *Gánóczy* Flóris, *Bilkei* Ferenc 2 2 kor., *Lőrincze* Károly, *Giffing* Ede, *Jelinek* Antal, N. N., *Szlávik* Zsigmond, *Birkó* János, dr. *Kuthy* József, *Flaskár* József, *Dornis* István, *Havranek* Jenő, *Lézer* Ferencné, *Kéri* Ferenc, *Schmölcz* József, *Fiál* József, *Klér* György, *Montskó* Ferenc, *Márton* N., *Iestek* Adolf, *Nagy* József, *Jankovits* István 1—1 kor.; *Jávorszky* Ferenc 70 fill.; *Hiedl* József, *Engelmann* István 40—40 fill.; *Szigi* József, *Moravék* N. 20—20 fill. Ezen uton is hálás köszönetét fejezi ki az Elnökség.

— **Eljegyzés.** *Zavaros* Agoston megyei árvaszéki hivatalnok eljegyezte *Czövek* Róza kisasszonyt, *Czövek* Károly kedves leányát.

— **Szövetkezeti közgyűlés.** A duna-adonyi „Keresztény fogyasztási és értékesítő szövetkezet“ f. hó 3-án d. u. 2 órakor tartotta, rendezői közgyűlést a tagok oly élénk részvétele mellett, hogy jelen volt az 1351 részvénytulajdonos legnagyobb része. Lelkes hangulat jellemezte a közgyűlés lefolyását, különösen nagy tetszéssel fogadtattott *Csöngedy* Gyula plébános, szövetkezeti elnök azon javaslata, hogy jövőre ne csak a részvények után, de az évi bevásárlási összeg után is adassék némi százalékos jutalékul. Hét havi működés után a brutto nyereség 7900 koronára rugott, míg a netto-jövedelem meghaladja a 2200 koronát. Örömmel regisztráljuk, hogy mint mindenütt, Duna-Adonyban is szépen terjed s mindinkább izmosodik a szövetkezeti eszme s a nép, daczára a gyanúsításra tápot nyújtó zsidó híreszteléseknél kitartóan ragaszkodik a szövetkezetekhez; a haladásnak, a szövetkezet felvirágzásának határozott tanújele, hogy az üzletész 20 koronára emelkedett. Még a kezdet nehézségeivel is alig küzdöttek meg. 7 havi működés után az osztalék máris 10 korona részvény után 1 korona volt, a tiszta haszon többi része a tartalék-alaphoz csatoltatott. Örövendünk a duna-adonyi szövetkezet ily gyors felvirágzásának.

— **Halálkozás.** Résztvétel vettük a gyász-hírt, hogy *Kirsteier* József f. hó 3-án d. u. 2 órakor életének 63-ik, boldog házasságának 39-ik évében rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytat ma d. u. 4 órakor temették el a róm. kath. vallás szertartásai szerint a sóstói temetőben. Az engesztelő szent mise-áldozat ma d. e. 10 órakor mutattatott be az Urnak a szent Ferenc-rendiek templomában. Az elhunytat özvegye, leánya, unokája és dédunokái gyászolják.

Orvosi hír. Dr. *Ritscher* Zsigmond, helybeli fogorvos, ki külföldre utazott, hogy a fogászat legújabb vívmányait megismerkedjék, tanulmányújról visszatérkezett és ismét személyesen rendel nádorútczai műtermében, melyet olvasóink kiváló figyelmébe ajánlunk.

— **Nyomdász-bál.** Kevés bál ért el oly erkölcsi sikert, mint a Nyomdász-bál. Lehet, hogy a siker fináncziális oldalát tekintve hatalmas összegről beszélünk nem lehet, mégis el kell ismernünk, hogy a rendezőség ügybuzgalma nem volt eredménytelen. F. hó 2-án a „Magyar Király” szálloda táncsterme megelégedett tekintetű mamákkal s mosolygó arcú leánykákkal tellett meg; körülöttük ügyeskedtek a rendezők s teremtetek is hamarjában olyan jó kedvet, a mely képes volt mindvégig uralni a hangulatot. Nem voltak sokan, de épen elegendő ahhoz, hogy a táncz folyamán a szabad mozgás lehető volt. A négyeseket 40-40 pár táncolta. A jelen voltak közül sikerült összeállítani az alábbi névsort.

Asszonyok: özv. Csermák Ferenczné, Eizler Adolfné, Fleck Mihályné, Fazekas Lajosné, Fischbeinné, Goldschmid Lipótné, Hekele Józsefné, Horváth Károlyné, Krammer Antalné, Krausz Hermanné, Kufmann Simonné, ifj. Leri Ferenczné, Liszt Ferenczné, Löwinger Ignáczné, Novák Jakabné, Prajda Józsefné, Podmaniczky Józsefné, Tamássy Sándorné, Teller Istvánné, Weisz Henrikné, Weyrosta Miklósné.

Leányok: Csermák Etuska, Fleck Juliska, Goldsmied nővérek, Hekele Erzsike, Horváth Katicza, Kaufmann Ilonka, Kruz Margit, Krammer Lujza és Antonia, Kauczky Mariska, Löwinger Friczi, Novák Juliska, Podmaniczky Katicza, Prajda Karolin és Giza, Schmied Juliska, Schwartz Ernesztin, Tornyos Ilonka, Tamássy Mariska (Veszprém), Teller Mariska és Katicza.

Az anyagi sikert a következő adományozók mozdították elő: A tiszteletjegyet beváltották: özv. Szammer Imréné 20 kor. Csitári G. Emil 20 kor., Bilkei Ferenc 10 kor., Heckenast Kálmán 10 kor., Kaufmann Simon 8 kor. Eizler Adolf 7 kor., Singer Ede 3 kor., Kemény Ignác 3 kor., Tóth Artur 2 kor. Felülfizettek: Barnai Ignác 6 kor., Kiss Ignác 4 kor., Benkő József, Hürkey József, Hekele Józsefné, Teller Istvánné, N. N., N. N., 1-1 kor. özv. Csermák Ferenczné, Löwinger Ignác 60-60 fill., Auerbach József, Berger Béla, Berger Nándor, Goldschmid Izidor, Pollák Aladár, Szabó József, Weyrosta Miklósné, N. N., N. N. 40-40 fillér.

Minden adományokért, továbbá Sorecz József urnak a tánczrendezésért, valamint Fleck Juliska kisasszonynak a rendező jelvények elkészítéséért ez uton is hálás köszönetet mond a *Rendezőség*.

— **A honvédség köréből.** *Auerhammer* Ferenc a székesfejérvári 17. honvéd gyalogezred állományában levő százados veszprémi állomáshelyéről városunkba helyeztetett át a népfelkeltési osztály vezetésére.

— **Mezőgazdasági felolvasások.** Január hó 29, 30 és 31-én a „Fejérmegyei Gazdasági Egyesület” felolvasásokat rendezett Sárborodnán, Cezczen és Alsó-Alapon. Dr. *Béla* *Burchar*d Rezső főispáni titkár és *Schier* Gyula, a gazdasági egyesület titkára voltak a felolvasók, kik a múlt évben törvényyér vált munkás és család betegsegélyző pénztárakról — és gazdasági tej és vaj-szövetkezetekről tartottak szakszerű előadásokat. A mezőgazdák mindenütt tömegesen jelentek meg, különösen Alapon, hol 110-en hallgatták a felolvasásokat. A közönség éljenzéssel honrolta a felolvasók fáradságát.

— **Uj telefon-előfizetők.** A helybeli kir. ügyészhez 98, Szammer Imre könyvnyomdája 99, továbbá „Langraf Gábor és fia” czég 100 szám alatt a helybeli közhasználatu távbeszélő hálózat előfizetői közé bekapcsolattak.

— **Szomorú historia.** Megírtuk Januk január hó 29-iki számában, hogy *Kovács* Gábor gyogyászorvos orvosi véleménye szerint elme-zavarodott volt s mint ilyen a duna-adoronyi elöljáróság kezei közé került. Az elöljáróság elszállította a nagyvendéglőben s ott január hó 26-án reggel halva találták. *Kovács* Gábert a nélkül, hogy megmozdították volna, bezárták egy szobába, a hol harmadnapra meghalt! Mi megütöztünk azon, hogy az elöljáróság nem járt el kellő körültekintéssel ezen ügyben, mert ha az ópiumot elveszik tőle, az az ember még ma is életben van. *Szatory* Gyula d. adonyi jegyzőnek a mi eljárásunk nem tetszett s beküldött hozzánk egy levelet, a melyben megmosakszik s daczára annak, hogy „fényesen rehabilitált”-nak hiszi magát, saját szavaival marad fekete. Mivel pedig levelében kíváncsi rá, hogy „hol van az ő eljárásában a barbarizmus, hol a törvénytudatlanság és hol van ebben a vérlázító „korrektség?” megmondjuk, mert „lekötelezzük, ha rámutatunk.” Legyen az ő kivánsága szerint. Lehetőleg idézzük a jegyző ur szavait, hogy „a valóságunk megfélemlítő információját” legyen alapja közleményünknek.

Kezdjük a dolgot előlről. Az elöljáróság, miután neki *Kovács*, mint „elmeállapotára nézve igen gyanus egyén átadatott, cselekedett ekképen: rendelt számára a község legjobb vendéglőjében szállást, mellé rendelvén egy községi szolgát, hogy felügyelje és rendelkezéseit teljesítse; korlátlan felhatalmazást adott a vendéglősnek kiszolgálása tekintetében; ... másnap orvosi megvizsgálása iránt intézkedett, melynek eredménye az *elmezavartság kétségtelen konstatació* volt. Személyesen is meggyőződtem kifogás-talan ellátásáról; ágyban *theadás* mellett *egészen beszámítható* állapotban, az ő *határozott akarata* szerint fittelen szobában találtam” (t. i. *Szatory* jegyző taláta így). *Kovács* örült volt, ez orvosilag „*kétségtelenül*” konstataltatott, a jegyző ur pedig saját állítása szerint „*egészen beszámítható*” állapotban taláta *theadás* mellett. Nemde furcsa? Egy örültek *theát* adni vagyis izgató italt! miert nem adatott a t. jegyző ur a boldogult örültek egy csibukot is avagy egy kis pezsgőt is lehetett volna neki adni? Nemde? Na persze egy örültek mindent meg kell adni, a mit kíván. Ez a nem „barbár”, hanem kiméletes eljárás megtermette a gyümölcsét: „Harmadnap reggel ágyában halva találták, zsebében pedig *fel do* nagyságu ópiumot tartalmazó dobozkat kalapjában pedig behívó jegyét, mely személyazonosságáról adott utbaigazítást. (Oly mérvű megmozdítást egy *kis fokban koros elméjű* embernek, hogy a nála elrejtve volt dobozka előkerítették: a *józan észszel meggyeztetetőknek nem tartottam*” (t. i. a jegyző ur). Rövid idő alatt tehát *Kovács* „*kétségtelenül*” örült, később „*egészen beszámítható*”, majd „*kis fokban koros elméjű*” volt s daczára, hogy ezt a szerencsétlen örültet *theával* traktálták, szigorúan *felügyelték*, s szigorú felügyelet mellett is zsebében maradt az ópium, sőt meg is halt s csak mint halottat „találták meg”. Mivel pedig a jegyző ur egy örült megmozdítását „a józan észszel nem tartja összeegyeztethetőnek”, azt kell hinnünk, hogy nagyon speciális fogalmi lehetnek a „józan észszel”, mert másképp be kellene látnia, hogy vagy vérlázítóan gondatlan, felelőtlen volt vagy azt kell hinnünk, hogy nem igen lehet tisztában a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. XXXIII. cz. életbeléptetése alkalmából kibocsajtott Utasítással. A józan észszel szerintünk az nagyon is összeegyeztethető, hogy egy örült embert, annak ruházatát s ha van, egyéb tárgyait is, megvizsgálják és tőle a gyanus tárgyakat, fegyvereket, támadásra vagy ölére alkalmas eszközöket vagy *szert*ket elvegyék. Hogy ezt valaki megértse vagy megtegye, bizony ehhez csak „józan ész kell” jegyző ur, ha persze, hogy ezt nem tudta vagy megtenni nem akart. A jegyző ur, ez „nála emberbaráti szeretet”-ből történt. Félt, kíméletes volt s csak azért nem mozgatta meg *Kovács*ot s azért nem vette el az ópiumot, nehogy zörtölődjék miatta. Mi azt irtuk, hogy a hullán mérgezés tünetei voltak észlelhetők; mivel pedig narbotikus elhalálózásnál különféle mérgezés esetén is gyakran azonosak a tünetek úgy, hogy a

mérgezés mineműsége egy hullán alig állapítható meg, hittük, hogy a bíróság a fenti körülmények részletes leírása után elrendeli a boncolást a halalok megállapítása végett. Az ottani járásbíró eljárását értetlenül hagyjuk, mert a tegnapi napig ez ügyben a helybeli kir. ügyészhez jelentés nem érkezett nem volt módunkban meggyőződést szerezni, hogy mily körülmények közt állapított meg a hirtelen elhalalozás vagy öngyilkosság s mily körülmények tették lehetővé a boncolás mellőzését? Az ópiumot a halál beállta után találták meg. Ez tény. Megállapított-e, hogy önmérgezés esete forog fenn, avagy a mérgezés idegen kéz által követett-e el? Nem szándékunk ez utóbbira vonatkozólag a gyanúsítás, ez távol áll tőlünk, de igenis, főleg az új rendtartás értelmében ezen körülmények kétségtelen megállapítására van szükség. Hogy miként, mikor került az ópium *Kovács* zsebébe, ezt a jegyző ur meg nem magyarázta, de nem is tehet, mert ő csak a hullát mozgatta meg. Hát jegyző uram itt sántítok az ön hivatalos ténykedése, itt nyilván a gondatlanság vagy a „törvénytudatlanság”. Megengedjük, hogy jóhiszeműleg jart el, de hogy nem jart el helyesen, azt a következmény igazolta. Feltevéseket senki sem engedhet meg magának és főleg nem a hivatalos funkcionál. Hogy lehetővé tétett az öngyilkosság, hogy a fenti körülmények megállapíthatók nem voltak, ezért a büntetőjogi felelősség bizony a jegyző urat terheli s hogy ezért a fegyelmi eljárás joggal megindítható, ez csak laikus ember előtt lehet kétséges.

Ami az „emberszeretet” és „barbarizmus”-illeti, arra csak azt jegyezzük meg, hogy *Szatory* Gyula jegyző hozzánk intézett levelében a czáfolatot meg sem kísérelte arra nézve, hogy a hullát egy szalmával bélelt székere tette s aztán dobott rá néhány vella szalmát és kivitette a halottas kamrába. Nem tartjuk ezt nagyon fontos dolognak, mégis megjegyezzük, hogy a hullaszállítás s módja máshol alig, talán csak Adonyban divék Várjuk a fejleményeket.

— **Állat az emberben.** Az olvasóink iránti tisztelet s a józles tiltják, hogy *Huszár* József 69. gyalogezredbeli közlegény undok cselekményéről részletesen számot adjunk. *Kuti* Mária, *Jungwirth* Simon cselédje szombaton tánczolni akart. Eiment délután a Kausnitzer-féle mulatóba, mivel pedig a hely nem volt nyíre, a Zetykó-féle korszmába ment, de azt sem tartotta hozzá illőnek s az ő egyszerű, talusi eszével megborzadt e helyektől s hét óra tájban hazafelé tartott. *Huszár* hozzásegződött. Később a Vörösmarty térer meg egy baka is melléjük állt. Megkezdődött az állati ostrom s midőn szép szóval nem tudták megrabolni a leány becsületét, erőszakkal akartak győzni. A földre tepertek, s midőn a leány sikoltozni kezdett, a sőtői sétáttérre vonzólták s közben leszurással fenyegették, a ki gátat vet utjokban. *Schakic* őrnagy értesülvén a dologról, a kézsültséget kirendelte, a két baka azonban megugrott. A leány panaszfeljelentést tett s megismerte a becsület-rabló katonát. Ime, ezt fegyelmezett ember, katona tette. Megundorodunk s megborzadunk az ilyenek hallatára! Szégyen, gyalázat! Az ilyen „emberi állat” örökös rabság illeti s nem érdemi meg, hogy emberek között ember nevével viselje. Utalattal fordulunk el e piszkos képtől s a katonai büntető törvény szigorára bizzuk bünhődését.

— **Az aranyifuság farsangja.** Általános érdeklődés mellett folynak az előkészületek az ifusági bála, mely-t városunk aranyifusága rendez f. hó 16-án a „Magyar Király” szálloda összes termeiben. Már annak a felemelítése, hogy 82 tetterős fiatal ember, városunk színe-java képezi a rendezőséget, elég a fényes siker igazolására. S ha rámutatunk az estély jótékony czéljára, a feltétlen siker kétségbe nem vonható. A jövedelem a helybeli „Erzsébet népkonyha” javára fordíttatik. A tánc estély este 9 órakor veszi kezdetét. Személyjegy 3 korona. családijegy 6 korona. Jegyek előre válthatók *Kubik* János és *Kuzoriczky* Béla Nádor-utczai üzletében.

— **Dióssy főhadnagy ügyében** — mint Budapestről értesített lapunkat — a bűnvádi vizsgálat néhány nap múlva teljes befejezést nyer s már a közel jövőben összeül a hadtörvényszék ítélet-hozatalra. A rokonság az ellopott összeget kifizette, sőt **Vucskovics Mátyás és Bukovszky István** tisztiszolgákat, kik a kasszaszállásban segédkeztek, egyenként 30 koronával jutalmazta meg. **Dióssy** gyermekkorában, mint beszéljük, egy sétája alkalmával egy cigány-asszony unszolására kártyát vetetett. A cigányasszony jóslata mosolyra derítette a gyermek társaságát, elmondta ugyanis, hogy korán kerül előkelő állásra, fényesen ragyog majd csillaga s e fény megvakítja s örökre boldogtalanná teszi. Hogy mese ez vagy valóság, nehéz volna megállapítani; mi azt hisszük, az egész a tantázia szüleménye. **Dióssy** most már bevallotta azt is, hogy a kasszát atyjának cseli pusztai pénzéjében ásta el, a hol meg is találtattott.

— **A felsővárosi olvasókör** f. hó 2-án a kör saját helyiségében minden tekintetben fényesen sikerült táncmulatságot rendezett, melyen a derült jó hangulat a reggeli órákig együtt tartotta a jelenvöltoakat. A hölgyek névsorát az alábbiakban közöljük:

Asszonyok: ifj. Antal Józsefné, Borsos Imréné, Csáder Ferencné, Forster Györgyné, Gaál Jánosné, Havranek Antalné, Izinger Károlyné (Alesuth), Koháry Józsefné, Hlotka Istvánné, Mirkva Jánosné, Montskó Flóriánné, öz. Molnár Pálné, Oremusz Józsefné, Rözinger Ferencné, Schmöltz Józsefné, ifj. Péntes Józsefné, Wagner Edéné, Végh N. né, Zalka Jánosné.

Leányok: Csáder Katicza, Drüscher Mariska, Jávor Ilonka, Kovács Katicza, Langhammer Lujza, Montskó Vilma, Mirkva Juliska, Oremusz Karolin, Rözinger Katicza, Végh Teréz, Zach Valéria, Zalka nővérek.

Ez alkalommal a következő felülfizetésekről mond köszönetet a rendezőség: Tóth Aladár 10 kor., Lichtnecker József, Havranek János, Montskó Flóriánné 3 3 kor., Havranek Jenő, Wagner Ede, Montskó Ferenc, dr. Molnár József, Simon György, 2-2 kor., Forster György, Kálóczi Gyula, id. Antal József, Horváth Sándor, Knazovicsky Elemér, Kovács József, Rözinger Ferenc, Szalay Gyula, Gervain Mihály, ifj. Péntes József, Vida Károly, Csucs István, Heckenaszt Kálmán, N. N., N. N., N. N., Nyáry Gábor, Schvalm Viktor 1-1 kor., öz. Molnár Pálné 20 fill.

— **Uj anyakönyvvezető megválasztása.** A helygyminister **Huszár Gyula** községi jegyzőt az iváncsai anyakönyvi kerületbe anyakönyvi vezetővé, továbbá a nagyperkátai anyakönyvi kerületbe **Déri Viktor** jegyzőt s végül a hercegfalvai anyakönyvi kerületbe **Sudár József** segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki s őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötéseknél való közreműködéssel is megbizta.

— **Sorshuzás.** A helybeli jótékony négyzet 1901 február 17-én d. u. 3 órakor a városház nagy termében saját pénztára javára tárgy-sorsjátékot rendez, melynek jövedelme a városi szegények segélyezésére fordítatik. Ezért tisztelettel kérjük a nagyérdemű közönséget, miszerint a sorsjátékhoz tárgyak adományozásával a jótékony célt előmozdítani és az adott tárgyakat öz. **Felmayer Károlyné** urnő lakására 1901 évi február 15-ig beküldeni sziveskedjenek. Székesfejérvári 1901 február 5-én. **A jótékony négyzet választmány.**

— **A sorozó bizottság polgári tagja:** **Huszár** Ágoston alispán elnök, a sárbogárdi, vaáli, székesfehérvári, d. adonyi és moóri járásban, ennek akadályoztatása esetén **Szűts Arthur** főjegyző, mind az öt sorozó járásban mindkét elnök akadályoztatása esetén elnök a moóri és székesfehérvári sorozó járásban **Balassa Sándor** 3b. főjegyző, a vaáli járásban **Végh János** bizottsági tag; a sárbogárdi járásban **Koller** Tivadar biz. tag; az adonyi járásban dr. **Paizs** Gyula biz. tag. A bizottság katonai tagjai: elnök: **Hanese** Ede őrnagy, hadkieg. parancsnok, sorozótiszt **Köstler** Heinrich főhadnagy, orvos dr. **Varga** Zsigmond t. főorvos, akadályoztatása esetén a székesfehérvári járásban dr. **Rény** Ferenc, a moóri járásban **Szauer** György, a sárbogárdi járásban **Krausz** Adolf, a vaáli járásban **Schlesinger** Illés, az adonyi járásban **Károly** Gyula járási orvosok. Járási tisztviselők, minden járásban az illető főszolgabíró, bizalmi férfiak az illető járási főszolgabíró által jelöltetnek ki. A sorozás d. e. 9-től d. u. 2 óráig tart.

— **A moóri kath. Kör** saját pénztárájára f. é. január hó 27-én táncvizsgalmat rendezett, mely fényesen sikerült, a tiszta jövedelem 102 korona. A pénztár javára felülhízteni szivesek voltak: **Wittinger** Pius 9 kor., **Kriegler** Sándor 4 kor., **Selliits** János, **Szing** Ignác, **Mahner** István, **Császár** Gyula 2-2 korona, **P. Pollák** József, **Steiner** József, **P. Gauruder** Jeaurus, **Kossovits** Ferencné, **Orbán** Jánosné, **Szauer** Ferenc, dr. **Szauer** György, **Wenczel** József, **Fischer** János, **Varga** Márton, **Frej** István, **Háfler** Ferenc, **N. N.**, **Kristovits** Márton, **Gráf** János, **Buder** József, **Geszler** József, **Mirkva** Alajos, **Fisch** Márton, **Ruff** György, **Wiesner** István 1-1 korona, **Mayer** Márton 60 fillér, **Magdiés** István 40 fillér. Azonkívül **Kriegler** Sándor alelnök úr gyarapította a Kör könyvtárát: „Találmányok“ című kötetes könyvvel. Fogadják a nemes lelki adakozó és felülfizetők az elnökség köszönetét.

— **Balesetek.** A gyors hóolvadás köv tekeztében a járdák természetesen állandóan nedvesek s a legcsekélyebb fagy után síkosak. Szinte nem is csodálkozhatunk, hogy a legnagyobb óvintézkedés mellett is áldozatot kíván ez az időjárás. A napokban **Stermeczky** Imre Apáczá-utcai sütőmester neje a Budai-ut és Zöldfa-utca sarkán, midőn a kövezetre fellépett, oly szerencsétlenül csúszott meg, hogy bokán felül lábszársontörést szenvedett. Az eltört lábat dr. **Palánszky** Miklós ker. orvos gipszbe tette s remélhetőleg hat hét múlva teljes gyógyulás áll be. A fentiek kapcsán megemlítjük, hogy **Mészáros** Ferenc vár. biz. tag f. hó 3-án a járdán megcsúszott s lábujzamazodást szenvedett.

— **Megyei ipartanács.** A másodfoku iparhatóság mellé rendelt ipartanácsba az 1901 évre rendes tagokul: **Károly** Zsigmond ercsi-i kereskedőt és **Karsay** István nyéki mészárosát, pótagokul **Horvát** Bálint moóri iparost és **Wiesner** István moóri kereskedőt választotta meg a megyei közigazgatási bizottság. A budapesti kereskedelmi és iparkamara által pedig megválasztottak, rendes tagokul: **Bruck** Arnold ráczalmási kereskedő és **Reich** Lajos moóri bognár, pótagokul: **Lövy** József osákvári kereskedő és **Vencezel** István sárbogárdi oszmadia.

— **A székesfehérvári kerékpár-egylet** f. hó 3-án este 6 órakor tartotta meg rendes évi tisztújító közgyűlését **Ungvári** Béla elnöklete mellett. Az elnöki megnyitásban beleszólt évi működés regisztrálása után a pénztári jelentés olvastatott fel s miután az összes számadások helyeseknek találtattak, a tisztikar a szokásos felmentvényt megkapta. Ezután a

tisztikart választották meg a következőleg: elnök **Kunos** Gyula, alelnök **Vida** Pál, titkár **Ungvári** Béla, pénztárnok **Türk Géza**, ellenőr **Kálóczy** Gyula, kapitányok: **Lövinger** Gyula és **Roth** Manó, szertárnok **Bory** József. A szavazás megéjtése után **Vida** Pál, majd **Kunos** Gyula a közgyűlésre meghívtattak s ez utóbbi megtartotta éljénzessel fogadott elnöki megnyitó beszédjét.

— **Hangverseny.** Mint már jeleztük, **Balassa** L. Kálmán hegedűművész f. hó 11-én a „Magyar Király szálloda nagytermében **Schwarzbach** Flóra, **Leéb** Erzsike és **Brestyánszky** Karolina úrhölgyek közreműködésével hangversenyt rendez. Kezdete este fél 8 órakor. Helyárak: 1. rendű ülőhely 3 kor., II. rendű ülőhely 2khorl, állóhely 1 korona. Jegyek előre válthatók a **Klökner**-féle könyvkereskedésben és este 6 órától a pénztárnál. A műsor a következő: 1. **Goldmark.** Hegedűverseny, előadja: **Balassa** L. Kálmán. 2. **Rubinstein.** Magyar ábránd, két zongorára előadják: **Leéb** Erzsike és **Brestyánszky** Karolina úrhölgyek. 3. **Vieuxtemps** a) **Reverie**, b) **Air varié**, előadja: **Balassa** L. Kálmán. — 10 perc szünet. 4. **Mendelssohn.** **Capriccio Brillant**, zongorán előadja: **Schwarzbach** Flóra úrhölgy. 5. **Paganini.** Boszorkánytánc, előadja **Balassa** L. Kálmán. 6. **Balassa.** Magyar Ábránd, előadja: **Balassa** L. Kálmán. Az összes hegedűszámok zongorakiséretét **Schwarzbach** Flóra úrhölgy volt szives elvállalni.

— **A bűnügyi főtárgyalás** a székesfehérvári kir. törvényszéknél február hóban a következő sorrendben fogtak megtartani: 6-án öz. **Schannann** Józsefné család büntette; 7-én: **Deesi** Károly és társai lopás büntette; **Dürbeck** János hatóság elleni erőszak büntette; 19-én **Fister** Mihály és társai súlyos testi sértés büntette; **Mayer** Mátyás magánokirat hamisítás büntette; 20-án **Odor** András súlyos testi sértés vétsége; 23-án id. **Hetesy** Lajos régalmazás vétsége; **Tar** Mihály súlyos testi sér és büntette; 25-án: **Szeipl** Ferenc és társai lopás büntette; **Erdélyi** Antal hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége; 27-én: **Liebhauser** István erősz. nemi köz. kísérlete; **Bráth** Ádám magánlak sértés kísérlete és **Stern** Manó gondatlanság által okozott súlyos testi sértés miatt.

— **Dr. Kneifel** Ferenc ügyvéd a jogkereső közönség tudomására hozza, hogy ügyvédi irodáját **Székesfehérvárról, Szent-István-tér 1. sz. alatt (aggpapok háza)** nyitotta meg.

— **Táncvizsgálat.** A „Vízvárosi Hazafias Magyar Asztaltársaság“ e hó 2-án **Varga** István vendéglőjében igen sikerült táncestélyt rendezett. A jó kedvhez hozzájárult a vendéglős kitűnő bora és elismert jó konyhája. Hogy a mulatók egyszersmind jólétek is voltak, bizonyítja az a körülmény, hogy felülfizetésekből 30 kor. 60 fill. folyt be s így a mulatság 82 korona tiszta jövedelmét is a szegény iskolás fiuk felruházására fordíthat. Az alap immár tulhaladja a 300 koronát. Kedves mulatságot szerzett a „világposta“, melynél **Kuthy** Annuska k. a. egy szép albumot nyert annak az emlékére, hogy a legtöbb levelezőlap az ő nevére címzettetett.

Jelen voltak: [Asszonyok: **Bürgermeister** Györgyné, **Bally** Józsefné, **Fehér** Ödönné, **Horváth** Istvánné, **Horváth** Józsefné, **Kiss** Lajosné, **Knittelhoff** N. né, **Kokály** Rezsóné, **Körösy** Gyuláné, **Kuthy** Fülöpné, **Linád** Józsefné, **Lotringer** Jenőné, **Mandl** Jánosné, **Mikló** Istvánné, **Novák** Antalné, **Péntes** Imréné, **Fischer** N. né, **Pölcz** Istvánné, **Potornics** N. né, **Raáb** Józsefné, **Ranfcsneider** Józsefné, **Szabó** Ferencné, **Szedlacek** Károlyné, **Szenitz** Jó-

zsefné, Sziksz Andrásné, Schmidt Mórné, Vendég-Endréné, Wolff Domonkosné stb. Leányok: Engelmann Augusztá és Ilonka, Homandiger Róza, Horváth Katicza, Knittelhoffer Erzsike, Körösy Valéria, Kuthy Annuska, Monscherk Katicza, Pischer Katicza, Pölcz Irma, Raáb Annuska, Schmidt Emma, Szabó Mariska, Szakál Erzsike.

— **Üzletelhelyezés.** Tisztelettel van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy eddig a Szügyény-utca, Hamvasy-féle házban volt a 20 éven a közönség teljes megelégedésére vezetett **fodrász-üzletemet** 1901. január hó 1-től **Városház-tér, Pélbánia-épület** (kenyérpiacz) helyeztem át, a hol is azt egészen ujjonnan berendezve a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsátom. Kérve a szíves pártfogást, maradok mély tisztelettel **Wild József, fodrász.**

Színház.

Február 2-3.

Az ifjúsági előadások jó előjelek mellett indultak meg, erre mutatott legalább az a telt ház, mely Moliér „Tudós nők”-jének előadását végignézte. Szükségtelen fejtegetnünk, mennyire hasznosnak tartjuk ez előadásokat a finomultabb izlés terjesztése szempontjából s mennyire kívánatos lenne az, hogy minél gyakrabban szerepeljenek a műsoron s mentől nagyobb látogatottságnak örvendenének. Az első előadás igen szépen sikerült: Moliér híres vígjátéka lelkiismeretes és élvezhető előadásban került színre, már a mennyire a darabnak korszerű vonatkozásai stilszerű előadást lehetővé teszik. Megelőzőleg **Esner Győző** főreáliskolai tanár néhány magyarázó szóval ismertette a darabot s a szereplőket; szívesen vették volna

azonban, ha a tanár úr néhány percet rászánt volna annak megvilágítására is, hogy a „Tudós nők” megismerése akkor lesz igazán eredményes, ha azt a mi viszonyunkra is alkalmazni tudjuk, mert Moliér örökbeesű vígjátéka nem csak a múlté a buvárkodó tudósok bonczolása alá szárvá, hanem nagy részben a jelené is. Ki ne látott volna már különösen kisvárosi szalonokban, tudákos Armandot, kik nagyzó fentokodással irodalmi témákról csevegnek, bár ismeretek néhány üres francia regényen divatlapokból kiirt s szenimentális versen túl nem terjed? Hány *Mari* van most is, ki üres fejjel s társadalmi életünkben szokásos természetellenes tetszelgés-fel adja az irodalomértőt, mert hisz az irodalom elsőrangú szalon-théma, s abban jártasnak feltűnni igen előkelő dolog! A „Tudós nők” e vonatkozásaiban minden idő és kor számára iratott, s mint oktató művek értéke soha csökkeni nem fog.

Vasárnap délután hazafias hangulat uralkodott a színházban. Tóth Kálmánnak mély érzéssel megírt történeti népszínművét, a „Dobó Katiczát” adták elő, s e kedves historiai kép minden naivitása mellett is, vagyis inkább éppen ezért, nem veszítette el még egyszerű bajait s a míg lesz magyar ember, a ki a szívből jövő, természetes érzelmekből fakadó hazafiságot megérteni s érezni tudja, nem is fogja soha lelkesítő hatását elveszíteni, mert minden, ami szívből fakad, legyen az bármily egyszerűen előadva, a szívhez is fog szólni mindig. Találhatunk sokkal nagyobb ügyességgel, s költői erővel megírt vígjátékot, mint a „Dobó Katicza”, de keveset, melyből az igaz hazafiai érzés oly természetes ösztönzéssel fakadna, s ezért ha Tóth Kálmánnak e kedves munkája, ha nagy irodalmi értékre nem tart is számot, a nemzeti érzés terjesztése körül nem kis érde-

met vindikálhat magának. Az előadásról szólva különösen a czimszerep előadóját **Fóti Fridát**, nemkülönben **Kovács Sándort** és **Déri Bélát** kell megdicsérnünk, bár ez utóbbi bangjának gyengesége a szavalásnál nem kevésbé volt érezhető.

A két ünnep estéin népszínművek kerültek színre és pedig szombaton az „Ingyenélők”, vasárnap pedig a „Felhő Klári.” Mindkét előadás elég jól folyt le, a mint hogy el is várhatjuk, hogy legalább e vidéki társulatok által is igen könnyen s illő helyzetben produkálható népszínmű-előadások ellen ne lehessen kifogást tenni, ha már nagyobb szabású feladatok megoldására nem is képes a társulat.

Hétfő, jan. 4.

A *peleskei nótárius*. Gálnak e régi jó magyar bohózata, a mint e zsánernek még máig is egyetlen képviselője, mulattatta az eredeti jó magyar humort élvezni tudó közönséget s bizony minden régisége mellett is szívesebben végig néztük, mint akármely más napjainkban divatos erkölcsrontó francia bohózatot. Kovács Sándornak nótáriusa tulzásoktól ment s igen helyes felfogással kidolgozott alakítás volt, miért is elismerésünket kitejezni el nem mulasztjuk.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Új vas és építkezési anyagok

legjutányosabban
szerezhetők be

GROSZ BERNÁT

Rácz-utca 5. sz. alatti vastelepén.

MEGHIVÓ.

A Fejérmegyei Takarékpénztár

1901. évi február hó 17-én délelőtt 10^{1/2} órakor

az intézet helyiségében

Rendes évi közgyűlést

tart.

melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára¹⁾ tisztelettel meghívatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az 1900. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
 2. Az 1900. évi zárszámadás betérjesztése s ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása, a felügyelő bizottság és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő fölmentése tárgyában javaslatok fölötti határozathozatal.
- Kelt Székesfehérvár, 1901. január 29.

„A FEJÉRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR”
IGAZGATÓSÁGA.

¹⁾ 64. §. Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb nevére iratott és három nappal a közgyűlés előtt (azáltal tehát 1901. február 14-ik napjáig) a társulat pénztáránál letéteztett.

A székesfehérvári kereskedelmi bank

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT

f. évi február hó 17-én d. e. 9^{1/2} órakor

saját üzlethelyiségében

tartja meg, melyre a társaság részvényesei tisztelettel meghívatnak *)

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1900. évi zárszámadásnak előterjesztése, az igazgató-tanács és a felügyelő-bizottság jelentése.
 2. Az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása
 3. 6 igazgató-tanácsi és 5 felügyelő-bizottsági tag választása.
- Székesfehérvár, 1901. január 14-én.

Ifj. Zichy János gróf,
elnök.

*) Azon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, tartoznak az alapszabályok 51. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal saját nevükre szóló részvényeiket az intézet pénztáránál átvétel-jegy kiszolgáltatása mellett letenni.

A Fejérmegyei Takarékpénztár XXVIII. ZÁRÓSZÁMADÁSA az 1900. évről.

Felügyelő bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

Intézetünk ügymenetét a lefolyt 1900. évben törvényszabta köteletségünknek megfelelően állandóan éber figyelemmel kísértük, az üzlet minden ágát gondosan ellenőriztük, az intézet pénztáiraiban és annak különböző kezelési ágazataiban rendes vizsgálatokat tartottunk és ezen eljárásunk eredményeként van szerencsénk a t. közgyűlésnek jelenteni, hogy a Fejérmegyei Takarékpénztár ügyvezetését és kezelését annak minden ágaiban a keresk. törvénnyel és alapszabályokkal mindenben megegyezőnek, az érték állományt pedig az intézeti könyvekkel egyezőnek és mindenben rendben levőnek találtuk.

Résztvettünk továbbá az intézet értékeinek, okmányainak és készleteinek leltározásában; megvizsgáltuk az igazgatóság által az 1900. évre *felállított mérleget, valamint a veszteség- és nyereség-számlát* és meggyőződünk, hogy ugy a leltár felvétele, mint a veszteség- és nyereségi számlának felállítása a kereskedelmi törvénynek és az alapszabályoknak megfelelően eszközöltetett s ebből kifolyólag *a mérleg jóváhagyását* javasoljuk.

Megvizsgáltuk az igazgatóságnak a kimutatott *77525 korona 42 fillér tiszta jövedelem felosztására vonatkozó javaslatát* és azt helyesnek és az intézet érdekeivel megegyezőnek találván, ahhoz hozzájárultunk és annak elfogadására a t. közgyűlést felkérve, ezennel ajánlatba hozzuk, hogy minden egyes részvény után az 1900. évre *osztalékul 60 korona összesen 750 drb részvény után 45000 korona* f. évi február hó 18. napjától kezdve kifizetessék s az igazgatóság részére a beterjesztett zárószámadásra nézve a felmentvény megadassék.

Kelt Székesfehérvár, 1901. évi január hó 29-én.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Fortvingler Ferencz.

Reinitz Lipót elnök.

Dr. Lauschmann Gyula.

A „Fejérmegyei Takarékpénztár“ Mérleg számlája.

VAGYON.		TEHER.	
	korona fil.		korona fil.
Készpénz	11024731	Részvénytőke (750 db. 400 K n. é. részvény)	300000—
Jelzálog kölcsönök	310988666	Tartalék alap	179000—
Váltók	199278334	Rendkívüli tartalék alap	52000—
Adósok fedezet mellett folyó számlán	158759997	Adó tartalék	1725493
Előlegek értékpapírokra	101399—	Költség tartalék	277412
1000 K 5% földh. int. alapító levél . . . à 100.—	1000—	Wertheim S. L. alap	2000—
42600 K 4% földh. int. záloglevél . . . à 90.—	38340—	Nyugdíj alap	6602850
380000 K 4% korona járadék . . . à 92.—	349600—	Betétek	548306008
10000 K 3% jelz. sors. (a nyugdíjalap tulajd.) à 100.—	10000—	Hitelezők	43429916
Értékpapírok üggy. kamata	160066	Visszleszámitolt váltók	70891269
Intézeti ház	30000—	Átmeneti tételek egyenlege	282659
Felszerelés	3500—	Betét kamat adó	1147625
Ügyviselő hivatal előlege	168880	Fel nem vett osztalék	488—
		Nyereség	7752542
	733764574		733764574

TARTOZIK.

Veszteség- és nyereség számlája.

KÖVETEL.

TARTOZIK.		KÖVETEL.	
	korona fil.		korona fil.
Betéti kamatok	230486 24	Jelzálog kamatok	206504 95
Betéti kamat adó	23048 62	Váltó	121825 83
Tisztviselők és szolga fizetése	16119 58	Folyószámla	56426 23
Adó	17254 93	Előleg	5444 85
Visszleszámitolási kamat	20680 52	Értékpapír (adómentes)	16512 70
Általános kamat	6166 01	Házbér	860 —
Nyugdíj alap kamat.	3144 23	Jutalék	1939 95
Kezelési költségek	7143 96		
Lakbér	800 —		
Leírások váltótárczájánál	6445 —		
„ felszerelésnél	700 —		
Nyereség	77525 42		
	409514 51		409514 51

Székesfehérvár, 1900. december hó 31-én.

Gróf Zichy Adalárd,
elnök.

Molnár Béla,

Say István,

Sommer Mór,

Dr. Szűts Andor,

Wertheim Armin,

mint az igazgató-tanács tagjai.

mint az igazgató-tanács tagjai.

Hübner Károly,

Pfiffn István,

Bottka Zoltán,

ügyvivő igazgató

főkönyvelő.

pénztáros.

Megvizsgáltattott, minden részében a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtattott.
Székesfehérvár, 1901. január 29.

Fortvingler Ferencz.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Reinitz Lipót, elnök.

Dr. Lauschmann Gyula.

Nyomatott Szammer Imre könyvnyomdai intézetében, Székesfehérvárott